

Entrevista a FREDERIC CANO

El President de Televisions Digitals Independents i Director d'ETV-Llobregat TV reflexiona sobre els reptes a què s'enfronta la televisió de proximitat a Catalunya

Del dossier:
LA PRODUCCIÓ DE LES TELEVISIONS LOCALS A CATALUNYA

Reinald Besalú i Fermin Ciaurriz
Març 2010

"Cada vegada més les televisions locals s'estan acostumant a autoexigir-se qualitat professional"

Frederic Cano, director de Televisió d'Esplugues, té una llarga trajectòria professional en l'àmbit de la televisió local a Catalunya. En aquesta entrevista repassa els problemes a què han de fer front els mitjans de proximitat i explica les actuacions que es duen a terme des de l'empresa que presideix, Televisions Digitals Independents, per intentar pal·liar-los.

- ***Quin valor té la televisió local en el panorama actual? Què aporta que no porti una televisió generalista?***

La televisió local, o de proximitat, és fonamental per a la vertebració del nostre país. Amb TV3 no en tenim prou, i la resta de cadenes són d'àmbit espanyol. A més, crec que s'ha demostrat que l'audiència s'interessa cada vegada més pel que passa al seu entorn més proper, i les altres cadenes informen de què passa al món, però no d'allò que passa al nostre voltant. Per tant, la televisió local, amb la seva informació de proximitat, és vital per al ciutadà.

- ***Des de la direcció de TVC afirmen, en canvi, que ells també fan aquesta feina de ser pròxims al ciutadà, alhora que també tenen una vocació generalista [vegeu entrevista a Mònica Terribas al portal de l'OPA]. Hi està d'acord?***

No, en absolut. TV3 és propera pel que fa al referent català. És una televisió amb la qual connectem els que ens sentim catalans quan volem estar informats sobre què passa al nostre país. Però no quan volem saber què passa a Ripoll. A TV3 toquen la proximitat de manera molt lleu. TV3 té importància com a referent català, però en qüestions de territori són millors les televisions de proximitat.

- ***Com valora el procés de concessió de llicències per a la TDT local a Catalunya?***

Jo sempre he afirmat que el procés de concessió va ser molt correcte. Hi ha molta gent que diu que hi ha un excés de canals, i que això satura l'espectre i ens dificulta la vida. I és veritat. Però això no significa que el procés de concessió es fes malament. El que es buscava era que totes les televisions locals hi tinguessin cabuda, i gràcies a la fórmula que es va adoptar això va ser així, ja que un 95% de les televisions locals històriques de Catalunya van aconseguir la llicència. Per tant, penso que en aquest sentit el procés va ser un èxit, ja que vam tenir una transició no traumàtica. En aquell moment el que calia era preservar les televisions locals històriques, i això es va aconseguir. Ara, però, la situació és diferent, i és cert que hi ha un excés de televisions locals. De fet, hi ha dos grans problemes: la saturació de l'espectre i la crisi econòmica. El que està passant ara és que hi ha un procés de selecció natural a causa de la crisi, que fa que aquells que no tenien voluntat de proximitat, com Localia, Urbe o Uniprex, desapareguin.

- *Així, les coses s'aniran posant a lloc per si mateixes gràcies a la crisi?*

No. També és necessària una reordenació de l'espectre. El primer que cal fer és veure quants quedem, descomptant els que han plegat i els que ni tan sols han començat a emetre. I a partir d'aquí fer una reordenació per tal que tot això sigui viable i poder garantir l'èxit total de la TDT local. De fet, aquest procés de selecció natural ha estat molt lògic perquè ha acabat amb les grans cadenes que emetien en castellà el 70% o 80% de la seva programació. La crisi les ha ajudat a decidir-se a plegar, i això ha estat perfecte.

- *A part de la crisi, a quins altres reptes creu que s'enfronta la televisió local?*

Un tema molt important és el de les xarxes per compartir continguts. A més de les dues xarxes públiques històriques de distribució de continguts a Catalunya —XAL i Comunicàlia—, un conjunt de televisions hem decidit ajuntar-nos per unir esforços coincidint amb el procés d'implantació de la TDT, i hem creat Televisions Digitals Independents (TDI). Feia temps que ja havíem començat a desenvolupar la distribució de continguts per IP, de fet hi vam ser els primers. Les televisions del grup posen tots els continguts en un servidor i alhora es descarreguen els que han penjat altres televisions. Aquest sistema ens permetia solucionar el problema de l'elevat cost del transport del senyal per satèl·lit (que les xarxes públiques es podien permetre, però nosaltres no) i feia viable el desenvolupament del nostre projecte de grup, que segurament és l'únic que ho és en tots els Països Catalans.

- *En què més es diferencia TDI de les xarxes públiques?*

Les plataformes públiques disposen de molts recursos econòmics i, a més, hi són totes les televisions que volen ser-hi. ETV, per exemple, hi és, perquè aquestes xarxes disposen de continguts que ens interessen. TDI, en canvi, és una estructura privada, és una empresa d'empreses que, com a tal, no pot tenir beneficis. Així, tots els recursos sobrants a final d'any es distribueixen entre els socis. TDI, doncs, no vol ser una gran cadena que fa molts diners, sinó que volem que els diners vagin a cadascun dels membres. És una fórmula d'èxit que ajuda cada un dels socis a créixer. La idea és que si un dels socis creix, això també ajudarà al creixement dels altres.

- *Però vostès tenen una empresa i també una associació...*

Sí, hem creat dues coses. Per una banda l'empresa, que està estructurada de manera horitzontal, és a dir, que totes les televisions hi tenen el mateix pes independentment del seu àmbit d'emissió i del nombre de llicències de què disposen. Això ens garanteix que ningú no serà més fort que ningú i respon a la nostra filosofia de grup. Per altra banda, hi ha l'associació, que és el nostre interlocutor amb l'administració. L'associació, que al principi es deia Televisions Digitals de Proximitat, va néixer perquè no volíem formar part de l'Associació de Concessionaris de TDT Privats, controlada per les cadenes. Ara l'associació ha crescut i hem canviat el nom per Associació de Mitjans Digitals de Proximitat, perquè ens hem adonat que les empreses no només tenen televisions, sinó que també tenen diaris i ràdios. És una manera d'intentar potenciar els grups multimèdia del territori.

- *Quins requisits ha de complir un mitjà per formar part de TDI i de l'Associació?*

Si una empresa vol formar part de TDI, no n'hi pot haver cap altra operant al mateix territori que ja hi pertanyi, tot i que es poden fer excepcions si els mitjans d'aquest mateix territori negocien i arriben a un acord. Nosaltres volem ajudar tothom que comparteixi els nostres paràmetres, que són: fer televisió de proximitat, no fer cadena, fer el 100% de la programació en català, no fer tarot, no fer pornografia... Si un mitjà compleix tot això podem arribar a un acord. Pel que fa a l'associació, no hi ha restriccions territorials, però sí que es mantenen premisses com la de fer proximitat en català.

- *I no creu que hi ha una proliferació excessiva d'estructures de sindicació de continguts? No seria millor eliminar duplicitats i unir esforços en una sola estructura?*

Hem de diferenciar. Si parlem de sumar, per què no sumen la XAL i Comunicàlia? Aquestes dues xarxes no tenen res a veure amb TDI, o amb Tvlocal.cat o amb Canal Català, que són estructures privades. Jo diria que aquest debat té un clar rerefons polític, perquè la XAL extreu recursos de la Diputació de Barcelona i Comunicàlia, de les de Girona i Lleida, cadascuna amb les seves connotacions polítiques. I si no sumen és per qüestions polítiques. De fet, jo no sóc partidari que se sumin, tot i que sí que crec que haurien de ser més transparents i properes a les televisions que en formen part. Mentre no hi hagi aquesta transparència, és millor que n'hi hagi dues, perquè així el sector privat pot aprofitar possibles afinitats desenvolupades amb una de les dues estructures. Pel que fa a les estructures privades, Canal Català, per exemple, és una cadena, i nosaltres som un grup de proximitat. No tenim res a veure, i per tant no podem sumar. I fusionar en una sola estructura la XAL, Comunicàlia i TDI seria contraproduent, perquè segur que no hauríem pogut avançar com ho hem fet en tres anys. Hem aconseguit desenvolupar la tecnologia de transport de continguts via IP, hem aconseguit tenir una unitat mòbil que ens servirà tant per fer els nostres programes com per treure'n rendiment econòmic llogant-la. Això no és possible ni amb la XAL, ni amb Comunicàlia, ni amb Canal Català. Crec que hem encertat el model i que tenim molt camí per recórrer. Per exemple, ara tenim un projecte per fer directes a Internet amb qualitat broadcast, esperem fer-ne la primera experiència al juliol. Les plataformes públiques van tan lentes que d'aquí que hi arribin haurà passat molt temps. Per tant, ens interessa molt tenir l'estructura de TDI, perquè ens permet fer territori d'una manera molt més senzilla, prioritzant allò que ens pot beneficiar a tots.

- *D'entre els reptes als quals s'enfronta la televisió local, vostè ha parlat de la crisi econòmica o de les infraestructures per compartir continguts. I pel que fa al finançament?*

Bé, jo diria que al conjunt de les televisions de TDI els ingressos derivats de la publicitat ens han disminuït un 40%. Però en el cas d'ETV, per exemple, ens hem estabilitzat, és a dir, no hem captat nous clients però tampoc no hem perdut els que teníem. Són clients fidels perquè saben que al final anunciar-se a la nostra televisió els dona resultat. De totes maneres, nosaltres no només partim dels recursos provinents de la publicitat, sinó que també tenim acords amb ajuntaments i produïm per a tercers. De fet, la major part del finançament d'ETV prové dels programes que produïm per a la plataforma TDI, Comunicàlia o fins i tot TV3 i TVE.

- *I creu que és el cas de la majoria de televisions locals o és força excepcional, això?*

Això és excepcional, però és cert que aquesta cultura ara ja està començant a encaixar. També depèn de la velocitat de cada televisió: el territori és molt diferent, i per tant les velocitats també ho són. És lògic, l'Àrea Metropolitana té una velocitat i el Pirineu té una altra velocitat més lenta. Però cada vegada més les televisions locals s'estan acostumant a autoexigir-se qualitat professional, saben que han de fer qualitat per poder-la vendre a tercers i així obtenir recursos econòmics.

- *Vostè també ha dit que hi ha ajuntaments que financen part dels programes. Creu que és suficient el suport dels ajuntaments a les televisions locals?*

Mai és suficient. Ara, nosaltres també tenim clar, almenys el nostre grup, que els acords amb els ajuntaments mai no han d'estar supeditats a un control de continguts. Una cosa és que s'ajudi la televisió de proximitat, perquè interessa al ciutadà, però que sigui independent. La independència, tant política com econòmica, és fonamental per nosaltres.

- *I tornant a la publicitat, vostès utilitzen les dades del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura per negociar preus de la publicitat? Els és útil?*

Per negociar preus, encara no. És útil? Sí, perquè fins ara no sortíem enlloc, o havies de pagar una empresa que feia uns estudis telefònics que tenien una credibilitat si més no dubtosa. El Baròmetre ens ha servit per veure quin és el posicionament de totes les televisions en aquest moment. Que hi ha coses a polir? Evidentment, moltes. Nosaltres, com a TDI, en som patrons i creiem que s'han de rectificar coses, perquè sigui més polit i afini més el resultat, perquè encara creiem que hi ha desviacions importants. Però sí que va força bé. Ara, de cara a utilitzar-lo per negociar preus en un context de crisi econòmica, ho veig més difícil. Tot i això, jo crec que d'aquí a un parell d'anys sí que servirà per poder negociar, sobretot amb les agències, més que amb el botiguer o l'empresa del poble. Ara per ara, però, les audiències encara no acaben d'entrar en el tema local. Els costa molt. Jo crec que hi arribarem.

- *Un dels problemes amb què es troben les televisions locals de Catalunya és l'existència d'emissores pirates. Creu que s'actua amb prou duresa contra elles?*

No, rotundament no, perquè a nosaltres, quan vam entrar amb la TDT, se'ns va dir que amb l'apagada analògica netejarien l'espectre de televisions pirates, i tots ens ho vam creure. I ara ja no parlo del tema de les pirates en analògic, que encara hi són, sinó d'una cosa molt més greu: les pirates en TDT. Això vol dir que no només no s'està solucionant el tema de les pirates en analògic, sinó que a més estan començant a sortir pirates en TDT com bolets i no es fa res. Suposo que des de la Secretaria de Comunicació deuen estar fent la seva feina, però l'ens que s'ha d'encarregar de

tancar-les, de netejar l'espectre, no ho fa. El que no poden fer és pressionar-nos amb el pagament d'impostos i cànon i, en canvi, permetre l'existència de televisions que no paguen res de res. Això no és just.

- *Un altre dels temes que surten quan es parla de l'àmbit local és el de la professionalització de les persones que hi treballen. Quin grau de professionalització hi ha? Hi ha gaires diferències entre televisions?*

Jo penso que la professionalització és fonamental. Això ha canviat molt els últims 10 anys: ara les televisions s'estan professionalitzant molt, s'està arribant a un nivell de professionalització important. Nosaltres no podríem oferir productes a fora si no fossin correctes professionalment. I les altres televisions també van avançant. Tot i que hi ha diferents velocitats, en definitiva totes apunten cap a una millora professional i cap a continguts de més qualitat. És un camí que ja s'ha començat a assolir, hem avançat molt.

- *Tornant a la concessió de llicències que va fer el CAC, aquest establia una sèrie de criteris que havien de complir els agents que volien optar-hi. Un d'aquests criteris era el d'oferir unes hores mínimes de programació pròpia i de programació original. Com valora aquestes exigències? Creu que són acceptables o bé s'hi haurien de fer modificacions?*

Crec que estan bé. Si es reduïssin una mica no passaria res, però per mi són correctes, perquè si anem rebaixant i rebaixant, al final acabarem amb televisions amb només dues hores de programació de proximitat, si hi arriben, i la resta tot serà en cadena. I això no és televisió de proximitat. Per tant, jo estic d'acord amb aquestes exigències. Si no, hi ha el perill que el concepte televisió local desaparegui. De totes maneres, és cert que costa complir-ho. Nosaltres fem unes 11 hores diàries de programació original, de les quals més del 50% són de producció pròpia. La idea és partir d'allò que som capaços de produir nosaltres mateixos en funció de les necessitats que detectem a la comarca. A partir d'aquí, la resta de programació original l'omplim amb programes de TDI, la XAL i Comunicàlia. Nosaltres no comprem programes —a diferència de les públiques, no ens ho podem permetre— tot i que sí que paguem una mica més a Comunicàlia per tenir dibuixos animats. De fet, ara Comunicàlia crearà una línia *premium* amb la qual podrem tenir programes en exclusiva.

- *I, en general, a les televisions de TDI són similars aquests percentatges de producció pròpia?*

N'hi ha algunes en què sí que ho són i algunes en què no, que encara no han començat a fer proximitat. Tenen la llicència, emeten els continguts del grup, però encara no han trepitjat territori. I nosaltres els pressionem, perquè és el valor d'una televisió local.

- *Es plantegen oferir un servei de televisió a la carta a través d'Internet?*

Sí. De fet, a ETV ja pengem les notícies de l'informatiu al diari digital eldigital.cat, i en una segona fase ens plantegem oferir televisió per *streaming* i a la carta, perquè la gent que no pugui veure la

televisió pel que sigui es pugui descarregar els programes que vulgui. Crec que aquesta segona fase estarà resolta al llarg d'aquest any. Al conjunt de TDI també hi ha un projecte, que no sé quan estarà enllestit, per fer una gran plataforma de les nostres televisions en què s'oferiran els continguts de totes i, alhora, hi haurà enllaços amb cadascuna d'elles. Això sortirà molt rendible, perquè ho pagarà el grup i el cost per televisió serà molt baix.